

Diputació, rebrà més importància de la que realment té. Tan sols hi he dedicat moltes hores de treball.

—¿En què consisteix el treball?

—Després d'estudiar els dialectes barceloní, valencià i mallorquí, el que he fet és agafar de tots els diccionaris normatius, tots els verbs, i fondre'ls en una taula on apareguen tots —per cert, n'he trobat 12.000—, i després conjugar aquests 12.000 verbs en cada varietat dialectal. Això ha donat peu a 144 models i cadascun dels verbs remet a una taula on hi ha les tres variants. Un poquet complex, ¿no?, ¡ha!, ¡ha!.

—Quan un polític estudia la llengua amb tanta voluntat com vostè ho fa, ¿què pensa quan sent parlar de Països Catalans?

—Això dels Països Catalans, de vegades, es malinterpreta. Per a mi, aquest concepte respon als països que tenen per llengua comuna el català, i res més. Però, de tant en tant, el concepte es trau del context i sembla que els Països Catalans hagen de fer alguna revolució pendent. Per a mi, tan sols és un denominador comú que tenim tots els que parlem una llengua comuna. I cal no espantar-se'n, sempre que no es traga d'aquest context. Evidentment, penso que no té cap traducció política.

—¿Quina és la imatge que li agradaria que es conservara de vostè?

—M'agradaria ser recordat com una persona que ha intentat fer de la millor manera possible allò que li han encomanat, i que, amb aquest objectiu, ha procurat crear-se la menor quantitat d'enemics.

—¿Francesc Solsona és conscient de ser un dels polítics més accessibles per a la gent del carrer?

—Això diuen, però la veritat és que encara em pense que sóc poc accessible. Deixar la porta oberta suposa donar peu perquè tots puguen demanar audiència i, de fet, molta gent ho fa. Afortunadament, no sempre vénen a consultar-me problemes, sinó que també arriba algú a parlar-me de coses intranscendents que un polític ha de conèixer.

Un polític, i més quan té un carrec de responsabilitat, no ha de tancar-se al seu despatx per atendre només allò que interessa o que políticament és rendible. Un polític ha de conèixer el seu entorn i ser accessible a entrevistes que semblen desbaratades perquè després aporten idees per mantenir fresca l'actuació, de cara a la realitat social. Ser accessible és ben necessari. □

—secretari general, per delegació, de Convergència Democràtica de Catalunya—, que han rebut per resposta la crítica de tota l'oposició.

Roca va parlar a Calafell (Baix Penedès), en el marc d'unes jornades sobre Política Municipal i Cultura organitzades pel seu partit. A Calafell, va ser crític amb TV3. No d'una manera global, sinó en referència concreta a la funció informativa de la Televisió de Catalunya en matèria comarcal i cultural catalana.

Sense deixar de parlar de televisió, **Roca** també es va referir a la possibilitat de crear un segon canal autonòmic, segons el model d'Euskal Telebista, i també a la de crear un canal privat de CDC, similar al Canal 10 anunciat recentment per **José Maria Calviño**, i que en opinió de Convergència és auspiciat pel govern espanyol.

Una posterior filtració a la premsa de les paraules de **Roca**, envoltades d'ambigüitat, la negativa per part de CDC a precisar l'abast i la intenciona-

¿TV4 I UNA NOVA ALTERNATIVA PRIVADA?

Notícia del quart canal

Les declaracions de Miquel Roca sobre el paper catalanitzador de TV3 i la possibilitat de plantejar un quart canal autonòmic i un altre de privat han tornat a moure la roda política de les discrepàncies.

J. M. Pasqual

Quan ja han començat a circular els primers sondejos pre-electorals, que vaticinen la repetició de l'actual majoria de govern a la propera legislatura autonòmica i la més que possible desaparició d'alguna de les forces que ara per ara compten amb representació parlamentària, s'han produït unes declaracions de **Miquel Roca**

Miquel Roca, secretari general de CDC.

Enric Canals, director de TV3.

lidad del seu dirigent, i el fet que aquests dies al Parlament de Catalunya també s'ha parlat del funcionament de TV3, han originat un episodi més de la roda de discrepàncies que ja s'ha fet habitual en les darreres setmanes entre els polítics del Principat.

Per a **Jordi Guillot**, responsable de mitjans de comunicació, del PSUC, les declaracions de **Roca** van ser «frívoles» i «poc rigoroses». **Guillot** es lamenta també que fa unes setmanes es parlés tan poc de la decisió de passar la programació del circuit català de TVE —Sant Cugat— al segon canal i ara es parli tant sobre el que diu **Miquel Roca**.

RICARD CUGAT

Una de les interpretacions en què han coincidit diversos partits és en la d'una possible rivalitat interna dins de CDC, en la qual caldria emmarcar les paraules de **Miquel Roca**. **Joan Hortalà** —secretari general d'Esquerra Republicana de Catalunya— explica: «El que diu Roca —crítica a TV3— ens agrada, però no entenem per què ho diu ara, a menys que es tracti d'una baralla de protagonisme dintre de CDC. Si no, aquestes declaracions constituirien un dels sarcasmes més importants dins la política catalana». No cal dir que per a ERC, «TV3 té una inclinació exagerada a convertir-se en portaveu del govern de la Generalitat i, d'una manera molt particular, de CiU».

Joan Esteve Oriol —portaveu del grup popular al Parlament— concreta: «potser hi ha una pugna entre **Lluís Prenafeta** i **Miquel Roca**». I coincideix amb ERC quan afirma: «TV3 afavoreix Convergència; per tant, criticar-la és cinisme» o «ens alegrem que CDC coincideixi amb nosaltres a dir que TV3 no va bé».

Per a **Lluís Armet** —portaveu del grup socialista al Parlament—, «les declaracions de **Roca** són d'una audàcia sense cap límit. O són un element de condicionament encara més fort dels col·laboradors de TV3 pel que fa a la informació política, o bé són la mostra d'una pugna interna sobre el control de la televisió. O bé és el coet inicial per col·locar en el programa electoral de CiU la creació d'un quart canal, atès que no tenen res més a oferir». Per a **Armet**, caldria esbrinar qui controla la televisió, «si l'ombra allargada de **Pujol**, **Prenafeta**, o si vol fer-ho **Miquel Roca**».

DOMÈNEC UMBERT

DOMÈNEC UMBERT

De dalt, a baix: Instal·lacions de TV3, Jordi Guillot i Joan Esteve Oriol.

Pel que fa a la possible creació d'un canal privat, **Joan Hortalà** respon: «Si volen fer una televisió partidista, via satèl·lit, són lliures de fer-ho, però ja no es tractarà d'un projecte nacional». Per a **Jordi Guillot**, que **Roca** insinués la possibilitat d'una espècie de canal 10 li sembla d'un «cinisme absolut», ja que, d'una banda, «criticaria **José María Calvino** i, de l'altra, voldria fer el mateix». **Oriol** hi afegeix un altre argument: «fer una televisió privada perquè els socialistes en munten una altra ve a ser una mena de sucursalisme. El que facin allà no justifica el que s'ha de fer aquí».

«En **Roca** es desperta tard», diu **Jordi Guillot**. I continua: «Si no ha fet la crítica fins avui, és o perquè havia vist poc TV3 o perquè s'ha esperat a fer-la». A més, «si ve del secretari general per delegació del partit amb majoria absoluta al Consell Català de Ràdio i Televisió i al Consell Executiu de la Generalitat, la crítica i la denúncia han d'anar acompanyades de propostes». El mateix **Guillot** acompanya les seves opinions amb apunts tècnics. Utilitzar un satèl·lit, diu, obligaria prèviament a ordenar-ne l'ús en el marc europeu, amb cura d'evitar possibles vassallatges comunicatius entre territoris, i també a la necessitat de legislar a nivell de l'estat l'ús dels receptors.

Crítiques a TV3

Tota l'oposició parlamentària posa en entredit el pluralisme de TV3. Per a Alianza Popular, «TV3 beneficia descaradament Convergència». Segons **Joan Esteve Oriol**: «Si volen fer un segon canal de TV3, abans haurien d'exhaurir altres camins: més pluralisme polític i més intervenció de la societat civil. TV3 hauria de reflectir la Catalunya real, no la Catalunya oficial, idíl·lica i pastorívola de CDC. Sembla que Catalunya només sigui CDC».

Per a **Joan Hortalà**, d'ERC, «TV3 fa una ponderació lògica a favor dels majoritaris i una minoració de la resta de forces. Entenc que això és erroni, perquè la televisió de Catalunya hauria de primar els partits d'obediència catalana. Ja fa temps que Esquerra ha denunciat el tractament tan minso que rep per part de TV3, si bé darrerament hem pogut observar algun canvi». Per a **Hortalà** no es pot oblidar que «TVE té una extremada afició a parlar del PSOE i potser TV3 la copia parlant de Convergència, la qual cosa no ha de ser una excusa vàlida».

El comunista **Jordi Guillot** també és de l'opinió que «TV3 no expressa el pluralisme i la riquesa política de la nostra societat —i TVE, tampoc—. Hi

ha anormalitat tant a TV3 com a TVE en el tractament a les diferents forces polítiques, segons siguin govern o oposició, a Madrid o a Barcelona». Així, «després de cada elecció, hi ha acusacions de filoconvergens o de filosocialistes —que, a més, són certes».

La crítica socialista al pluralisme de TV3 és extensa. Per a **Lluís Armet**, «TV3 m'agrada des del punt de vista de la programació i de l'agilitat informativa, però, des del punt de vista de la informació, es mou regida per dues màximes: exaltar la figura del president de la Generalitat i negligir l'existència d'un pluralisme democràtic. Això perjudica tots els partits que no estem en el govern i permet que **Miquel Roca**, per cas, tingui un paper molt superior al de qualsevol polític de l'oposició».

Armet il·lustra la seva argumentació crítica cap a TV3 amb un exemple personal: «Tinc una certa legitimitat per parlar de TV3. Des del 1983 fins avui he estat portaveu del primer grup de l'oposició, al Parlament de Catalunya, i mai no m'han cridat des dels estudis. Tinc la sensació que un representant del 30 per cent de la població de Catalunya hauria d'haver estat a Sant Joan Despí. Si no, deu tractar-se d'un fet insòlit i únic en el conjunt de les televi-

Si tota l'oposició coincideix a parlar de manca de pluralisme a TV3, en matèria de normalització lingüística, la labor de la Televisió de Catalunya rep consideracions diverses. Igual com ho fa Convergència, el PSC i ERC veuen en TV3 un instrument important per a la normalització lingüística. Però amb matisacions. Per a **Hortalà**, «TV3 fa

TV3, després de 30 anys de monopoli televisiu, el mercat era difícil. A TV3 li va tocar buscar una espai, feia falta entrar molt fort i, per tant, es va convertir en un mòbil de penetració. «I en tant que televisió de penetració no ha ajudat gaire en el procés de catalanització i de culturització. El mateix afany de penetració ha portat a fer uns tele-

S. J. CANICIO

Joan Hortalà. A la dreta, Lluís Armet.

sions públiques dels països democràtics».

«Sempre aparec a TV3 a través d'imatges indirectes, sempre gesticulant allà al Parlament i no mai assegut en un plató en una entrevista», explica **Lluís Armet**, i es queixa que, per aquesta via, «es pot fins i tot arribar a vulnerar la imatge d'un polític». «**Raimon Obiols** —afegeix **Armet**— només ha estat cridat un parell de vegades des de TV3».

una pura labor de normalització lingüística, però no ajuda a un projecte nacional, en tant que afavoreix una sola opció política». Segons **Armet**, «TV3 ha estat i és una bona eina de normalització lingüística, però un mal instrument per demostrar el pluralisme de la societat catalana».

Qui fa un toc d'atenció a la validesa o al desencert de com entén TV3 la normalització lingüística és **Jordi Guíllot**. Al seu entendre, quan va sortir

notícies d'un cert to groc i a primar temàtiques escabroses».

Guillot segueix parlant de normalització i diu: «TV3 no ha fet catalanització en el sentit més ampli. Traduir *Dallas* no significa catalanitzar —ni en el sentit lingüístic, segons ja diuen alguns lingüistes—. D'altra banda, la programació de TV3 depèn en uns alts percentatges de la compra a mercats estrangers. A part que s'ha convertit en una televisió institucional i que no ha ajudat a crear una cultura política».

Quanta, quanta televisió

Ja que, si més no en les declaracions inicials de **Miquel Roca**, s'obria la porta a un nou canal públic de televisió o a un de privat, que TVE s'està reestructurant i que les televisions privades són a la cantonada, cablejades o via satèl·lit, és clar que l'oferta televisiva creixerà aviat i Catalunya pot convertir-se en un camp de proves idoni. Potser sense preveure gaire com caldrà afrontar l'arribada de noves televisions i a la vegada per salvaguardar aspectes tan imprescindibles per a la continuïtat nacional de Catalunya com pot ser la llengua, els polítics catalans no han acabat de dissenyar un model únic per a les televisions públiques que eme-

DOMÈNEC UMBERT

ten en aquest país ni, de bon tros, assegurar-se'n el control.

Per al PSC, la normalització progressiva del català passa per la presència de la llengua en tots els mitjans on sigui possible. «Maximitzar la presència del català a TV1, TV2 i TV3 hauria de ser l'objectiu fonamental». També per als socialistes seria convenient plantejar-se seriosament el tema de la llengua catalana en les televisions privades fins aconseguir que canals privats estatals disposessin també de centres de programes en català: «Creure que només són catalanes les emissores íntegrament en català ens portaria a una situació marginal».

Joan Esteve Oriol, d'AP, també és partidari de potenciar el «circuit català de TVE, abans de fer un segon canal de TV3. Segons ell, potenciar no és només fer més hores, cal catalanitzar el circuit i catalanitzar no és només parlar en català».

Joan Hortalà, d'ERC, és escèptic respecte al circuit català de TVE: «Valorem l'esforç dels professionals de Sant Cugat per aconseguir la desconexió, però d'una televisió que es ma-

na des de Madrid no es pot esperar res de bo». Per a **Hortalà**, tant el circuit català de TVE com TV3 haurien de tenir independència d'actuació: «Cada-cuna hauria de recórrer el seu propi camí».

Per a **Jordi Guillot**, d'Iniciativa, cal desconflictitzar la relació TVE-TV3 i aconseguir un marc de cooperació. El ciutadà de Catalunya, diu, paga TVE i TV3, dues televisions públiques que si mancomunessin alguns dels seus serveis, abaratirien costos. L'antagonisme entre TVE i TV3, segons **Guillot**, es deu al fet que pesen més els interessos de les forces polítiques que les controlen que cap altra lògica. «L'enfrontament institucional Madrid-Catalunya és l'únic justificant de la no-cooperació».

La decisió de passar la programació de Sant Cugat al segon canal també és criticada per **Guillot**: «Han debilitat el que és un excel·lent equip professional». I acaba dient: «la segona televisió a Catalunya ha de ser el circuit català de TVE. Això exigeix un criteri autonomista de l'ens que permeti autonomia al centre de Sant Cugat». □

Arran d'una filtració, dos diaris de l'Estat espanyol i una emissora catalana llançaven la notícia: la CASS havia invertit més de tres mil milions de pessetes en empreses de turisme i comunicació. Eren els primers dies del mes d'octubre, i el nom de Canal 10, com una televisió privada espanyola, apareixia entre el bloc d'inversions de l'ens parastatal andorrà. Una altra empresa, fins llavors desconeguda, Film Succès International, figurava també en la llista. No seria fins a primers de novembre que esclataria la notícia en tots els mitjans de comunicació espanyols: Canal 10 TV emetria des de Londres mitjançant el satèl·lit Intesalt en direcció cap a l'Estat espanyol. L'assessor de l'empresa —i també curiosament assessor de la CASS— era **José Maria Calvino**, ex-director de Televisió Espanyola.

En aquell moment apareix en la premsa el nom d'una societat ja coneguda en mitjans andorrans: Film Succès International, que tindria al seu càrrec el subministrament de programació a Canal 10. La CASS, doncs, era present en els dos fronts importants de la televisió privada espanyola, Canal 10 i Film Succès Int. En la primera, amb 150 milions de pessetes i en la segona, amb 250. En les dues empreses coincideix el mateix soci majoritari, a través de dues societats en què posseeix la ma-

LA PRIMERA TELEVISIÓ SATÈL·LIT TÉ COLOR ANDORRÀ

Els beneficis del canal 10

Accionistes andorrans o residents a Andorra i un dels principals promotors, Antoni Ubach, director de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, fan que aquesta aventura de televisió per satèl·lit, Canal 10, tingui un cert color andorrà.

Maria Carme Grau-Ribot

Fins els primers dies del mes d'octubre, el nom de Canal 10 era completament desconegut en territori espanyol. Els mitjans de comunicació encara no havien parlat de la televisió privada espanyola com d'una realitat tangible i a curt termini. Al Principat d'Andorra, les inversions dels fons de vellesa de la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS), un total de dotze mil milions de pessetes, començaven a interessar els ciutadans.

